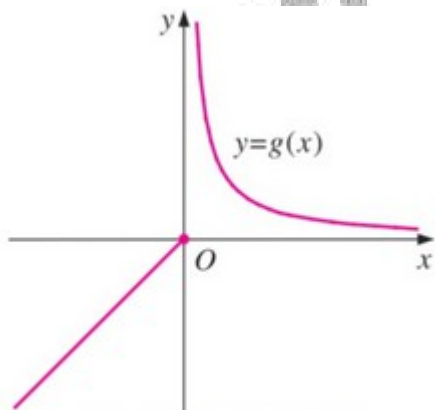

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ 2018 (11/6/2018)

ΘΕΜΑ Α:

A1. σελ. 99 (σχολικό)

A2. α) ψευδής β) η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} x, & x \leq 0 \\ \frac{1}{x}, & x > 0 \end{cases}$ είναι '1-1' αλλά όχι γνησίως μονότονη.

A3. σελ. 216 (σχολικό)

A4. (ΣΩΣΤΟ-ΛΑΘΟΣ) α) ΛΑΘΟΣ
β) ΛΑΘΟΣ
γ) ΣΩΣΤΟ
δ) ΣΩΣΤΟ
ε) ΣΩΣΤΟ

ΘΕΜΑ Β:

B1. $f'(x) = 1 + \frac{8}{x^3}$ οπότε $f'(x) = 0 \Leftrightarrow 1 + \frac{8}{x^3} = 0 \Leftrightarrow 1 = -\frac{8}{x^3} \Leftrightarrow x^3 = -8 \Leftrightarrow x = -2$

Με δοκιμή τιμών ή με λύση ανίσωσης προκύπτει ο παρακάτω πίνακας:

x		-∞	-2	0	+	+∞
f'(x)		+	0	-		+
f(x)		↗		↘		↗

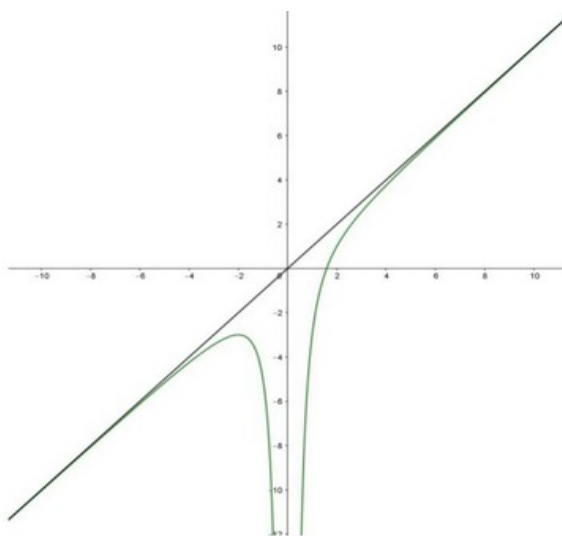
Η f είναι γνησίως αύξουσα στο $(-\infty, -2]$ και στο $(0, +\infty)$, γνησίως φθίνουσα στο $[-2, 0)$ παρουσιάζει για $x = -2$ τοπικό μέγιστο με τιμή $f(-2) = -3$

B2. $f''(x) = -24 \cdot \frac{1}{x^4} < 0$ για κάθε $x \neq 0$ Άρα η f είναι κοίλη στα διαστήματα $(-\infty, 0)$ και $(0, +\infty)$ και δεν παρουσιάζει σημεία καμψής.

B3. $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = -\infty$ Άρα η ευθεία $x = 0$ είναι κατακόρυφη ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης της f

$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x} = 1$ και $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - x) = 0$ Άρα η ευθεία $y = x$ είναι πλάγια ασύμπτωτη της γραφικής παράστασης της f στο $+\infty$ και στο $-\infty$.

B4. Επιπλέον η γραφική παράσταση της f τέμνει τον άξονα $x'x$ στο σημείο $A(\sqrt[3]{4}, 0)$ και έχει τη μορφή:

ΘΕΜΑ Γ:

Γ1. Το μήκος x είναι η περίμετρος του τετραγώνου άρα το τετράγωνο θα έχει πλευρά $x/4$ οπότε:

$$E_{\text{τετραγώνου}} = \left(\frac{x}{4}\right)^2 = \frac{x^2}{16}$$

Η περιφέρεια του κύκλου είναι $8-x=2\pi r$ (όπου r η ακτίνα του κύκλου) άρα $r = \frac{8-x}{2\pi}$ οπότε:

$$E_{\text{κύκλου}} = \pi \cdot r^2 = \pi \cdot \left(\frac{8-x}{2\pi}\right)^2 = \frac{(8-x)^2}{4\pi}$$

Τελικά $E(x) = E_{\text{τετραγώνου}} + E_{\text{κύκλου}} = \frac{x^2}{16} + \frac{(8-x)^2}{4\pi} = \frac{(\pi+4)x^2 - 64x + 256}{16\pi}$ όπου $0 < x < 8$ αφού το x είναι μήκος και δεν μπορεί να ξεπεράσει την τιμή 8 που είναι το μήκος του σύρματος.

Γ2. $E'(x) = \frac{(\pi+4)x - 32}{16\pi}$ οπότε $E'(x) = 0 \Leftrightarrow (\pi+4)x - 32 = 0 \Leftrightarrow x = \frac{32}{\pi+4}$ οπότε ισχύει ο πίνακας :

x		0		$\frac{32}{\pi+4}$		8
$E'(x)$			-	0	+	
$E(x)$			↘		↗	

Άρα η συνάρτηση $E(x)$ παρουσιάζει ακρότατο στο $x = 32/(\pi+4)$ το οποίο είναι η λύση της εξίσωσης

$$\frac{x}{4} = 2 \frac{8-x}{2\pi} \text{ δηλαδή όταν η πλευρά του τετραγώνου είναι ίση με τη διάμετρο του κύκλου.}$$

Γ3. Θα αποδείξουμε ότι η εξίσωση $E(x) = 5$ έχει μία ακριβώς λύση στο $(0, 8)$ με την βοήθεια του συνόλου τιμών της $E(x)$.

Η $E(x)$ συνεχής και γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(0, \frac{32}{\pi+4}]$, άρα το σύνολο τιμών είναι :

$$E(A1) = [E(\frac{32}{\pi+4}), \lim_{x \rightarrow 0^+} E(x)) = [\frac{16}{\pi+4}, \frac{16}{\pi})$$

Η $E(x)$ συνεχής και γνησίως αυξουσα στο διάστημα $[\frac{32}{\pi+4}, 8)$, άρα το σύνολο τιμών είναι :

$$E(A2) = [E(\frac{32}{\pi+4}), \lim_{x \rightarrow 8^-} E(x)) = [\frac{16}{\pi+4}, 4)$$

Άρα το 5 ανήκει μόνο στο $E(A1)$ και για κάποιο $x_0 \in (0, \frac{32}{\pi+4})$ ισχύει $E(x_0)=5$, επιπλέον το x_0 μοναδικό γιατί η f είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(0, \frac{32}{\pi+4}]$

ΘΕΜΑ Δ:

Δ1. $f'(x)=2e^{x-a}-2x$ οπότε $f''(x)=2e^{x-a}-2$ άρα $f''(x)=0 \Leftrightarrow 2e^{x-a}-2=0 \Leftrightarrow e^{x-a}=1 \Leftrightarrow x=a$

και $f''(x)>0 \Leftrightarrow 2e^{x-a}-2>0 \Leftrightarrow e^{x-a}>1 \Leftrightarrow x>a$ οπότε προκύπτει ο πίνακας κυρτότητας :

X		$-\infty$		a		$+\infty$
$f''(x)$			-	0	+	
$f(x)$			↷		↶	

Άρα στο $x=a$ η Cf παρουσιάζει μοναδικό σημείο καμπής το $A(a, 2-2a)$.

Δ2. Η $f'(x)$ παρουσιάζει στο $x=a$ (ολικό) ελάχιστο με $f'(a)=2(1-a)<0$ (αφού $a>1$)
Ο πίνακας μονοτονίας της $f'(x)$ που προκύπτει είναι:

X		$-\infty$		a		$+\infty$
$f''(x)$			-	0	+	
$f'(x)$			↘		↗	

Θα εξετάσω το σύνολο τιμών της $f'(x)$ και θα αποδείξω ότι υπάρχουν ακριβώς δύο τιμές για τις οποίες η $f'(x)$ γίνεται 0.

Η $f'(x)$ συνεχής και γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(-\infty, a]$, άρα το σύνολο τιμών είναι :

$$f'(A1) = [\lim_{x \rightarrow -\infty} f'(x), f'(a)] = [2(1-a), +\infty)$$

Η $f'(x)$ συνεχής και γνησίως αύξουσα στο διάστημα $[a, +\infty)$, άρα το σύνολο τιμών είναι :

$$f'(A2) = [f'(a), \lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x)] = [2(1-a), +\infty)$$

Το 0 ανήκει και στα δύο σύνολα τιμών και έστω:

$$x_1, x_2 \text{ με } f'(x_1)=0 \text{ για } x_1 \in (-\infty, a) \text{ και } f'(x_2)=0 \text{ για } x_2 \in (a, +\infty)$$

Τα x_1, x_2 μοναδικά λόγω της μονοτονίας της f' και στα δύο διαστήματα.

Επίσης ισχύουν:

$$\text{Για } x < x_1 \Leftrightarrow f'(x) > f'(x_1)=0 \text{ οπότε } f \text{ γνησίως αύξουσα στο } (-\infty, x_1]$$

$$\text{Για } x_1 < x < a \Leftrightarrow f'(x) < f'(x_1)=0 \text{ οπότε } f \text{ γνησίως φθίνουσα στο } [x_1, a]$$

$$\text{Για } a < x < x_2 \Leftrightarrow f'(x) < f'(x_2)=0 \text{ οπότε } f \text{ γνησίως φθίνουσα στο } [a, x_2]$$

$$\text{Για } x > x_2 \Leftrightarrow f'(x) > f'(x_2)=0 \text{ οπότε } f \text{ γνησίως αύξουσα στο } [x_2, +\infty)$$

οπότε προκύπτει ο παρακάτω πίνακας μονοτονίας για την f όπου φαίνεται ότι η συνάρτηση παρουσιάζει τοπικό μέγιστο στο x_1 και τοπικό ελάχιστο στο x_2

X		$-\infty$		x_1		x_2		$+\infty$
$f'(x)$			+	0	-	0	+	
$f(x)$			↗		↘		↗	

Δ3. Έστω $x_0 \in (a, x_2)$ τέτοιο ώστε $f(x_0) = f(1)$

τότε επειδή η f είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα (a, x_2) θα ισχύει :

$a < x_0 < x_2 \Leftrightarrow f(a) > f(x_0) > f(x_2) \Leftrightarrow f(a) > f(1) > f(x_2) \Leftrightarrow a < 1 < x_2$ άτοπο αφού $a > 1$
'Αρα η εξίσωση $f(x) = f(1)$ είναι αδύνατη στο (a, x_2) .

Δ4. Για $a=2$ η συνάρτηση γίνεται $f(x) = 2e^{x-2} - x^2$

Από το Δ1 ερώτημα η συνάρτηση είναι κυρτή στο $[2, 3]$ και η γραφική της παράσταση έχει εφαπτομένη στο σημείο $A(2, f(2))$ την εξίσωση : $y - f(2) = f'(2)(x - 2)$ και αφού $f(2) = -2$ και $f'(2) = -2$ η εξίσωση της εφαπτομένης γίνεται : $y = -2x + 2$

Οπότε θα ισχύει στο $[2, 3]$: $f(x) \geq -2x + 2 \Leftrightarrow f(x) \sqrt{x-2} \geq (-2x+2) \sqrt{x-2} \Leftrightarrow \int_2^3 f(x) \sqrt{x-2} dx > \int_2^3 (-2x+2) \sqrt{x-2} dx$
(το = ισχύει μόνο για $x=2$)

οπότε αρκεί να υπολογίσουμε το ολοκλήρωμα $\int_2^3 (-2x+2) \sqrt{x-2} dx$

α' μέθοδος (Αντικατάσταση)

$$\int_2^3 (-2x+2) \sqrt{x-2} dx \quad \text{θέτω } \sqrt{x-2} = u \text{ άρα } x = u^2 + 2 \text{ και } dx = 2u du$$

για $x=2$ το $u=0$

για $x=3$ το $u=1$ οπότε το ολοκλήρωμα γίνεται:

$$\int_2^3 (-2x+2) \sqrt{x-2} dx = \int_0^1 [-2(u^2+2)+2] u 2u du = \int_0^1 (-2u^2-2) 2u^{2du} = 2 \int_0^1 (-2u^4 - 2u^2) du = -4 \left[\frac{u^5}{5} + \frac{u^3}{3} \right]_0^1 = -\frac{32}{15}$$

β' μέθοδος (Κατά παράγοντες)

$$\int_2^3 (-2x+2) \left((x-2)^{\frac{3}{2}} \frac{2}{3} \right)' dx = \left[\left((-2x+2) (x-2)^{\frac{5}{2}} \frac{2}{3} \right) \right]_2^3 - \int_2^3 -2 \cdot \frac{2}{3} (x-2)^{\frac{3}{2}} dx = -\frac{8}{3} + \frac{4}{3} \left[(x-2)^{\frac{5}{2}} \frac{5}{2} \right]_2^3 = -\frac{8}{3} + \frac{4}{3} \cdot \frac{2}{5} = -\frac{32}{15}$$

Άρα $\int_2^3 f(x) \sqrt{x-2} dx > -\frac{32}{15}$.

ΕΙΩΤΗ